

Verða sjúkar av at arbeiða á Landssjúkrahúsinum

Sjúkrasystrar á Landssjúkrahúsinum hava so nógvur sjúkradagar, at tað má vera á fáum arbeiðsplássum, at støðan er so ring

LANDSSJÚKRAHÚSIÐ
Áki Bertholdsen

Tað er hart lív at arbeiða á Landssjúkrahúsinum.

Tað kunnu sjúkrasystrar skriva undir upp á.

Á B 6, sum er ein heiliráðsdeild á Landssjúkrahúsinum, hava 19 av teimum 23 sjúkrasystrunum folt arbeiðstrýstið so hart, at tær hava nú gjørt av at siga upp. Eftir á deildini verða sostatt bara fyra sjúkrasystrar og tveir sjúkrahjálparar.

Ingun Gaardbo, álitisfólk hjá sjúkrasystrunum á B 6, sigur, at tað er so tungt at arbeiða á deildini, at sjúkrasystrarnar rætt og slætt verða sjúkar av tí.

Tað er vanlig fatan, at eitt eyðkenni um vánaligar umstøður á einum arbeiðsplássi, er, at starvsfólkið er nógv burtur vegna sjúku.

Er tað rætt, stendur rættliga illa til á B 6, tí har tað munnu vera fá arbeiðspláss í landinum, har starvsfólkið er so illa sjúkt.

– Í fjør vóru sjúkrasystrarnar á B 6 sjúkar í 23 dagar í miðal. Tvs, at hvør

Sjúkrasystrar á B 6 á Landssjúkrahúsinum eruso ofta sjúkar, at tað man vera á fáum arbeiðsplássum, at støðan er verri

sjúkrasystir var sjúk í yvir trýggjar vikur í miðal.

Tilsamans høvdu tær 23 sjúkrasystrarnar 545 sjúkradagar.

Álitisfólkið minnist, at í 1997 høvdu tær á B 6 yvir 380 sjúkradagar tilsamans og tað var hildið at vera óhoyrt nógv. Í fjør vóru teir so yvir hálvtannað hundrað fleiri.

Hon sigur, at tað er

ógvuliga ójavnt, hvussu sjúkradagarnir eru býttir imillum sjúkrasystrarnar á deildini.

– Summar eru ikki ofta sjúkar og aðrar eru rættliga nógv burtur vegna sjúku.

Hon heldur, at teir nógvu sjúkradagarnar eru eitt víst tekín um, at arbeiðsumstøðurnar eru so vánaligar.

– Nógvur av sjúkradøggunum eru tí at ryggurin á

sjúkrasystrunum gongur fyri av tí at arbeiðið er so tungt.

Eisini í gjár stóð rættliga illa til á B 6. Tær skuldu vera átta til arbeiðis, men vóru bara fyra, so tær høvdu úr at gera.

Ikki frið at halda fri

Ingun Gaardbo sigur, at

eru ikki samstarvstrupulleikar, ella annað, sum eitt skeið kann loysa, sum er trupulleikin. Tað einasta, sum er trupulleikin, er, at vit eru ov fá starvsfólk.

– Avleiðingin av, at vit eru so fá, er m.a. at vit fáa aldrin frið, tí tá ið vit annars hava fri, er tað næstan altíð boð eftir okkum, tí trot er á fólki. Av tí sama er yvirtíðin alt ov nógv.

Tey siga, at hevði B 6 fingið 3,6 sjúkrasystrar afturat, hevði tað staðið væl til.

– Men vit hvørki krevja ella vænta, at fáa øll í senn. Høvdu vit fingið eitt, ella tvey fólk afturat beinanvegin og lyfti um at fáa restina seinni, og at amboð og útgerð verða skift út, tí alt er so niðurslitið, hevði tað helst fingið okkum at tikið uppsagnirnar aftur.

Álitisfólkið á B 6 sigur, at so leingi, sum leiðslan á landssjúkrahúsinum ikki gongur teimum á mti, standa uppsagnirnar við. Og í gjáramorgunin høvdu tey onki hoyrt frá leiðsluni.

– Hetta er ikki ein nýggjur trupulleikar. Vit hava verið undirmannað í fleiri ár og nú eru vit so útkoyrðar, at tað var ongin vegur aftur, uttan at taka tað álvarsliga stigið at siga upp, sigur Ingun Gaardbo.

tað, sum tey hava brúk fyri á B 6, er rætt og slætt at tær fáa fleiri fólk.

Leiðslan á Landssjúkrahúsinum hevur bjóðað teimum á skeið, men tað hava tær tikið rættliga illa upp.

– Tað einasta, hetta vísir, er, at leiðslan á Landssjúkrahúsinum hevur brúk fyri at fara á skeið. Vit hava ikki brúk fyri skeiði, tí tað

Á øðrum deildum á Landssjúkrahúsinum skilja tær fullvæl støðuna, sum tær á B 6 eru komnar í

sigur Aurora Weihe, sum er álitisfólk har.

Eisini á barnadeildini hava tey søkt um fleiri fleiri fólk.

Hon viðgongur eisini, at framstig henda, men tað gongur ógvuliga seint og enn er brúk fyri fleiri fólki.

– Vit hava nóg mikið at gera. Men tað er ikki so galið, at vit hava hug at siga upp, ikki enn í hvussu so er. Hon sigur, at hon skilir støðuna hjá teimum á B 6 fullvæl.

– Har er spart og spart í kreppuni og tað tykist ikki sum um tað kemur í rættlag aftur. Tær hava arbeiðt í nógvar ár við ov fáum fólki undir eini arbeiðsbyrðu, sum er javnt stór.

– Tað verður sagt, at tað hevur hjálpt upp á støðuna at seingjatalið á deildini er lækkað, men hetta er mest á pappírinum, tí ofta er gangurin eisini fullur av sjúklingum, sigur Aurora Weihe.

Viðhvørt, tá ið umfarssjúkur av ymsum slagi ganga, liggja nógvar børn á barnadeildini og tá er úr at gera,

á sjúkrahúsinum. Á B 4, sum er barnadeildin, er støðan eisini vánalig, tó at arbeiðstrýstið

ikki er so javnt stórt, sum á øðrum deildum. – Tað veldst um, hvussu nógvar børn eru innløgð.

Ítróttarhøllin á Eiði:

Dupult so dýr sum ætlað

Undan seinasta bygðaráðsvali á Eiði varð uppskot lagt fram um bygging av ítróttar-og skúlahøll afturat skúlanum á Eiði. Kostnaðarmetingin lá beint niðanfyri 9 milliónur krónur. Uppskotið varð samtykt við 6 atkvøðum fyri og bert einari ímóti. Til dags dato eru brúktar góðar 15 milliónur krónur, og væntandi verða eini fyra milliónir brúktar afturat, áðrenn ítróttarhøllin er liðugt bygd

BYGGING

Ingrid Bjarnastein

Íløguloftið hjá Eiðis Kommunu er 2,5 milliónur krónur. Hetta sigur so mikið sum tað, at kommunan hevur seinastu tvey árin sprongt íløguloftið við yvir 10 milliónum krónum. Á Kommunala Eftirlitinum eru tey varug við trupulleikan, men onki verið gjørt við hann fyríbils.

– Grundin til, at vit ikki hava megnað at hildið okkum innafyri íløgukarmin er, at skúlans partur skuldi verða liðugur aftaná summarrfritíðina í ár, sigur Tordur Niclasen, borgarstjóri á Eiði.

Høllin var mett at koma at kosta nærum 9 milliónir krónur. Í dag eru brúktar góðar 15 milliónir krónur, og verða umleið fyra milliónir krónur brúktar afturat. Tað ger, at tá høllin er liðug, hevur hon kostað meira enn 100% afturat uppruna-kostnaðarmetingini.

– Um vit høvdu skula hildið karmin, so hevði høllin tikið eini 10 ár at byggja. Kostnaðarmetingin, sum varð framd av einum av bygðaráðslimunum, hevur verið alt ov vánalig. Ov lítið forarbeiðið hevur verið gjørt. Ein kann næstan siga, at talið, sum varð lagt fram var eitt fiktivt tal, sigur Tordur Niclasen.

Ikki afturvaldur

Hans Jákup í Kollsbyrgi var fyrrverandi bygðaráðsformaður á Eiði. Hann var sum tann einasti ímóti byggingini av høllini á Eiði, og varð hann ikki afturvaldur til kommunuvalið í 2000.

– Eg var ikki ímóti sjálvari høllini, men eg helt tað vera skilabetri at byggja høllina á til dømis Oyra-

bakka saman við hinum kommununum í Norðurstreymoy og Norðureysturoy, so vit øll kundu brúka høllina í felag, sigur Hans Jákup í Kollsbyrgi.

Tá nýggja skúlalógin kom í gildi, varð staðfest, at skúlin á Eiði nøktaði ikki plássið, sum var kravt. Tí skuldi byggjast upp skúlan. Fyrsta uppskotið til at byggja upp skúlan varð ikki góðkent av landsarkitektinum ella Undirvísingar- og Mentamálastýrinum. Tí samráðdist Hans Jákup við ein nýklaktan byggi-frøðing, og fekk hana at gera eitt uppskot til uppbygging av skúlanum. Hetta uppskotið varð góðkent, men stutt eftir legði ein av bygðaráðslimunum uppskot fram um at byggja ítróttar- og skúlahøll – alt í senn.

Kostnaðarmetingin av uppbygging til skúlan lá um 8 milliónir krónur og upprunametingin til ítróttarhøllina og skúlahøllina var 16. desember 1999 8,95 milliónir krónur. Á borgarafundi á Eiði segði Hans Jákup, sum sjálvur er byggifrøðingur, at henda verkætlan fór at kosta í minsta lagi 13 milliónir.

Uppskotið til bygging av ítróttar- og skúlahøll varð tó samtykt við eini kostnaðarmeting, sum nú hevur verið seg at vera langt við síðuna av veruliga kostnaðinum.

– Á Eiði búgva 700 fólk, og tí haldi eg ikki, at grundarlag er fyri at byggja slíka høll bert til eiðisfólk, greiðir Hans Jákup frá.

– Tað er ikki nøkur eingangsútreiðsla at byggja eina høll. Høllin skal eisini rekast, og tað er mest um vikuskiftini, at høllin verður nýtt og nýðast tí minst tvey fólk at arbeiða í hesum sambandi, tí ongin tímur at

arbeiða hvørt vikuskifti.

Lata standa til

Á Kommunala Eftirlitinum eru tey varug við trupulleikan, men fyríbils verður onki gjørt við at loysa hann.

– Vit hava fyri stuttum verið í samráðingum við kommunufeløgini um íløgukarmin fyri komandi ár, sigur Hilmar Høgenni á Kommunala Eftirlitinum.

– At Eiðis Kommuna hevur trupulleikar við íløgukarminum, er okkum væl greitt, men vit fáa ikki avgreitt hetta, fyrr enn ein avtala um íløgukarmin fyri komandi ár er gjørd. Tað er ikki fyrr enn íløgukarmin fyri komandi ár er settur, at tosað verður um, hvat skal gerast við kommunu, sum hava sprongt íløgukarmin, og hvussu verður við teimum, sum ikki hava brúkt alt.

Ov lítið fyrireikingararbeiði

Høllin á Eiði verður figgjað yvir raksturin. Inntøgrundarlagið er stak gott í løtuni og skattagrundarlagið nógvar hægr enn væntað varð. Tordur Niclasen sigur, at Eiðis Kommuna er ein kommuna í blóma, og tí skulu fortreytir fyri at fáa fólk at trívast eisini vera har. Harundir kemur millum annað skúli, ítróttarhøll, dagrøkt, eldramsbyli og annað.

Men at upprunametingin av høllini skuldi verða so langt við síðuna av, hevði helst fáur droymt um.

– Ov lítið fyrireikingararbeiði hevur verið gjørt innan farið varð undir at byggja, greiðir Tordur frá. – Høllin er vorðin nógvar dýrari enn væntað varð, men vit hava fingið nógvar

fyri pengarnar. Handverkararbeiðið er eitt dygdararbeiði, sum er ógvuliga væl úr hondum greitt.

Hans Jákup í Kollsbyrgi, fyrrverandi bygðaráðsformaður, heldur sjálvur, at um teir heldur vóru farnir

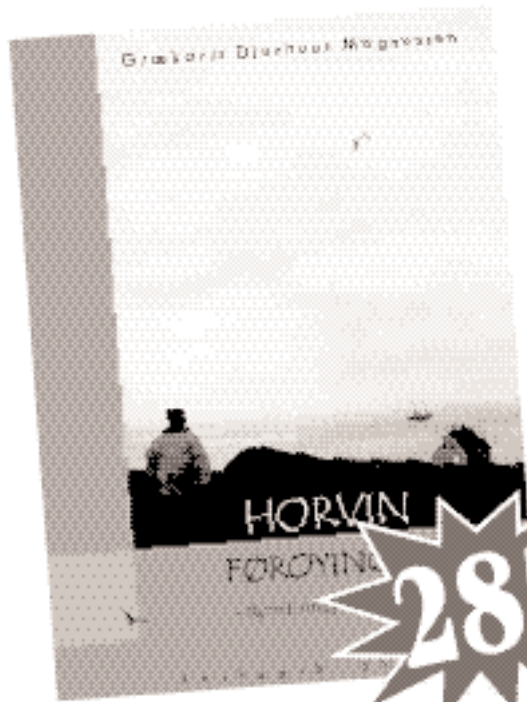
Høllin á Eiði verður allarhelst meira enn dupult so dýr sum upprunaliga mett.

undir at byggja høll í samráð við hinar kommunurnar í Norðurstreymoy og Norðureysturoy, so hevði Eiðis Kommuna heldur kunnað miðað ímóti at bygt ein barnagarð. Hesin barnagarður kundi allarhelst staðið nærum, um ikki heilt liðugt bygdur í dag.

Bæði Tordur Niclasen og Hans Jákup í Kollsbyrgi halda, at tað at árið var eitt valár kann hava havt okkurt at siga í hesum sambandi.

HORVIN FØROYINGUR

- rýmdi undan pápanum

Brasilía 1969, Rio Grande kl. 9.30: "Kaldasveitin lekur av honum. Hann hevur ætíð verið framúr góður skjútti, ein av teimum bestu í Sundalagnum. Men í dag er revolvarkúlan ikki ætíð nakrum krlatúri. Kúlan er ætíð konuni, sum hann hevur einkað og fersamt í nógvar ár..."

Bókin snýr seg um ein ungan oyramann, sum rýmdi úr Føroyum í 1947. Hann ljóði undan harða og syrgiliga uppvokstri sínum - rýmdi undan pápanum og hvarv úti í alnu verð. Í dag, 64 ár seinnt, hava vit leitað eftir honum í brasilska stórbýnum Rio de Janeiro. Bókin lýsir í teksti og myndum syrgiliga uppvoksturinn og dramatiska lívi hjá oyramanninum.

Grækis Djurhuus Magnussen